

Regionstyrelsen

**Yttrande över regionrevisorernas projektrapport
21/2025 Regionstyrelsens uppsikt av
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje****Regionledningskontorets förslag till beslut**

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör regionstyrelsens yttrande till regionrevisorerna över projektrapport 21/2025 Regionstyrelsens uppsikt av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje.

Sammanfattning

Regionrevisorerna har överlämnat projektrapport 21/2025 Regionstyrelsens uppsikt av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje till regionstyrelsen för yttrande.

På uppdrag av revisionskontoret i Region Stockholm har EY genomfört en granskning av regionstyrelsens uppsikt över Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) där syftet har varit att bedöma huruvida Region Stockholm, i egenskap av medlem i KSON, utövar en tillräcklig och ändamålsenlig styrning och kontroll över kommunalförbundet. EY:s samlade bedömning är att regionstyrelsens uppsikt över kommunalförbundet inte är tillräcklig eller ändamålsenlig.

Regionstyrelsen utövar sin uppsikt inom ramen för Region Stockholms ordinarie styrning och uppföljning. Genom uppföljning i tertiärrapporter, delårsbokslut och årsredovisning finns ett omfattande underlag för att bedöma ekonomi, verksamhet och risker. Regionledningskontoret bedömer dock att det finns behov av att tydligare synliggöra hur uppsikten avseende KSON kommer till uttryck i denna struktur.

Regionledningskontoret delar bedömningen att formerna för samverkan med Norrtälje kommun behöver tydliggöras. Regionledningskontoret konstaterar vidare att det finns en omfattande rapportering från KSON, och att relevanta handlingar i stor utsträckning diarieförs inom Region Stockholm. Regionstyrelsen avser att tydliggöra vilka underlag som ska redovisas till regionstyrelsen respektive regionfullmäktige, samt säkerställa att dessa presenteras på ett samlat och ändamålsenligt sätt som möjliggör aktiva ställningstaganden.

Regionstyrelsen konstaterar att hälso- och sjukvårdsnämnden har ett tydligt ansvar för finansiering av KSON genom medlemsbidraget, samtidigt som regionstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppsikt och beredning av ärenden till regionfullmäktige. Ansvarsfördelningen kan dock behöva förtydligas ytterligare i styrdokumentet.

Bakgrund

Regionrevisorerna har överlämnat projektrapport 21/2025
Regionstyrelsens uppsikt av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje till regionstyrelsen för yttrande.

På uppdrag av revisionskontoret i Region Stockholm har EY genomfört en granskning av regionstyrelsens uppsikt över Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON). Syftet med granskningen har varit att bedöma huruvida Region Stockholm, i egenskap av medlem i KSON, utövar en tillräcklig och ändamålsenlig styrning och kontroll över kommunalförbundet, med utgångspunkt i regionstyrelsens uppsiktsplikt samt hälso- och sjukvårdsnämndens roll i förhållande till KSON.

EY:s samlade bedömning är att regionstyrelsens uppsikt över kommunalförbundet inte är tillräcklig eller ändamålsenlig. Regionstyrelsen har inte tydliggjort innebörden av uppsikten över kommunalförbundet och genomför inte heller några specifika eller systematiska uppsiktsaktiviteter avseende KSON. Regionfullmäktige kan, i egenskap av medlem i kommunalförbundet, utöva medlemsstyrning genom sitt beslutsmandat. Underlag för sådan styrning utgörs bland annat av regionstyrelsens uppsikt och regionstyrelsens möjlighet att väcka fullmäktiges uppmärksamhet samt genom ärendeberedning.

Regionfullmäktige har i Policy för ledning och styrning (RS 2024-0287) fastställt krav på att rapportering och uppföljning av verksamheter i kommunalförbund ska regleras genom särskilda avtal eller överenskommelser. Några sådana avtal eller överenskommelser har dock inte upprättats. Det föreligger vidare en otillräcklig tydlighet i ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Av hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente framgår att nämnden ska samverka med KSON, och av Region Stockholms budget för 2025 framgår att nämnden har budgetansvar för KSON. Det framgår dock inte av reglementet att nämnden även ansvarar för finansiering och styrning av kommunalförbundet.

Den samrådsgrupp som enligt förbundsordningen ska finnas har inte kunnat identifieras, vare sig avseende sammansättning eller dokumenterade aktiviteter. Avsaknaden av en sådan samrådsgrupp har exempelvis medfört brister i samordningen av styrande dokument samt i beredningen av väsentliga ärenden.

Granskningen uppmärksammar även brister i redovisningen av handlingar till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktige. Det förekommer bland annat att utvärderingar inte har redovisats, att uppdrag från regionfullmäktige har hanterats och beslutats i nämnd i stället för i fullmäktige samt att handlingar och protokoll av potentiell relevans inte har redovisats.

Revisorerna bedömer att regionstyrelsen inte har haft en tillräcklig uppsikt över KSON:

- Regionstyrelsen saknar en tydlig definition av vad uppsikten av kommunalförbundet innebär och hur uppsikten ska genomföras. Regionstyrelsen har inte genomfört några specifika och tydliga uppsiktsaktiviteter rörande KSON.
- Den samrådsgrupp som enligt förbundsordningen ska finnas mellan Region Stockholm och Norrtälje kommun saknas.
- I fullmäktiges Policy för ledning och styrning finns krav att rapportering och uppföljning av verksamheter i kommunalförbund ska regleras i särskilda avtal eller överenskommelser. Några sådana har inte upprättats för KSON.
- Regionstyrelsen har inte definierat vilken information som är av väsentlig art och som ska redovisas till regionfullmäktige. Ärenden i regionfullmäktige har i huvudsak varit på initiativ av KSON snarare än regionstyrelsen.

Revisorerna i revisorsgrupp I beslutade vid sitt möte den 19 mars 2026 att överlämna rapporten till regionstyrelsen för möjlighet till yttrande senast den 25 juni 2026. Revisorerna vill särskilt ha svar på hur regionstyrelsen avser att:

- tydliggöra vad uppsikt innebär och hur den ska genomföras
- i samråd med Norrtälje kommun införa en samrådsgrupp i enlighet med förbundsordningen
- säkerhetsställa att relevanta handlingar och utredningar redovisas för rätt instans
- kontrollera att KSON genomför åtgärder i enlighet med åtgärdsplan

- bereda förslag till regionfullmäktige om reglemente som tydliggör hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar i regionen för KSON.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionstyrelsen har tillgång till ett omfattande underlag om KSON:s ekonomi och verksamhet genom ordinarie rapportering och inkomna handlingar. Samtidigt finns skäl att tydligare strukturera hur uppsikten utövas och synliggörs.

Hur avser regionstyrelsen att tydliggöra vad uppsikt innebär och hur den ska genomföras?

Regionstyrelsen utövar sin uppsikt inom ramen för Region Stockholms ordinarie styrning och uppföljning. Genom månadsrapportering samt uppföljning i tertialrapporter, delårsbokslut och årsredovisning finns ett omfattande underlag för att bedöma ekonomi, verksamhet och risker. Regionledningskontoret bedömer dock att det finns behov av att tydligare synliggöra hur uppsikten avseende KSON kommer till uttryck i denna struktur. Detta innebär att säkerställa att relevanta underlag inte enbart tas fram och diarieförs, utan också sammanställs, bereds och redovisas till regionstyrelsen på ett sådant sätt att de kan ligga till grund för aktiva ställningstaganden.

Hur avser regionstyrelsen att i samråd med Norrtälje kommun införa en samrådsgrupp i enlighet med förbundsordningen?

Regionledningskontoret delar bedömningen att formerna för samverkan med Norrtälje kommun behöver tydliggöras. KSON utgör ett gemensamt ansvar för Region Stockholm och Norrtälje kommun, och samverkan är en central del av styrningen. Regionstyrelsen avser att, i dialog med Norrtälje kommun, säkerställa att samverkan organiseras i en form som uppfyller förbundsordningens krav. Detta kan innebära att en samrådsgrupp tydliggörs och formaliseras, alternativt att nuvarande arbetssätt dokumenteras och vid behov anpassas.

Hur avser regionstyrelsen att säkerhetsställa att relevanta handlingar och utredningar redovisas för rätt instans?

Regionledningskontoret konstaterar att det finns en omfattande rapportering från KSON, och att relevanta handlingar i stor utsträckning diarieförs inom Region Stockholm. Samtidigt bedöms att dessa underlag inte i tillräcklig utsträckning har tillgängliggjorts och synliggjorts i beredningen till regionstyrelsen och regionfullmäktige. Regionstyrelsen avser därför att tydliggöra vilka underlag som ska redovisas till regionstyrelsen respektive regionfullmäktige, samt säkerställa att dessa presenteras på ett samlat och ändamålsenligt sätt som möjliggör aktiva ställningstaganden.

Hur avser regionstyrelsen att kontrollera att KSON genomför åtgärder i enlighet med åtgärdsplan?

Regionstyrelsen har följt utvecklingen genom löpande rapportering, inklusive de återkommande ekonomiska underskotten.

Regionledningskontoret bedömer dock att uppföljningen behöver bli mer samlad och tydligt kopplad till åtgärder. Regionstyrelsen avser därför att utveckla uppföljningen så att den i högre grad omfattar genomförandet av KSON:s åtgärder och effekterna av dessa, särskilt i frågor som rör en ekonomi i balans.

Hur avser regionstyrelsen att bereda förslag till regionfullmäktige om reglemente som tydliggör hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar i regionen för KSON?

Regionstyrelsen konstaterar att hälso- och sjukvårdsnämnden har ett tydligt ansvar för finansiering av KSON genom medlemsbidraget, samtidigt som regionstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppsikt och beredning av ärenden till regionfullmäktige. Regionstyrelsen delar bedömningen att ansvarsfördelningen kan behöva förtydligas ytterligare i styrdokumentet. Regionstyrelsen avser därför att initiera en översyn av berörda reglementen i syfte att klargöra ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden, särskilt avseende finansiering, uppföljning och beredning av ärenden till regionfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Yttrandet i sig medför inga direkta ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

De åtgärder som anges, såsom ett förtydligande av arbetssätt för uppföljning, beredning och rapportering samt en översyn av styrdokument, bedöms kunna genomföras inom befintliga ekonomiska ramar. Eventuella kostnader är främst av administrativ karaktär och kopplade till utveckling av arbetssätt och processer.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Regionrevisorernas projektrapport 21/2025 Regionstyrelsens uppsikt av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Beslutsexpediering

1. Regionrevisorerna

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-04-27